

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 7 april 1932 kl. 5 e. m.

*Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 14,
i anledning av väckt motion, II:37, om rätt till fri-
biljetter å statens järnvägar för vissa förutvarande
järnvägsbyggnadsarbetare.*

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 37, har herr *Lovén* hemställt, *Motionen.*
att riksdagen må besluta, att vissa i motionen omförmälda pensionärer måtte
tillerkännas rätt till två fribiljetter årligen å statens järnvägar.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskott, till vilket motionen hänvisades, *Yttrande.*
inhämtade i vederbörlig ordning yttrande över motionen av järnvägsstyrelsen,
vilket yttrande såsom bilaga fogats vid detta utlåtande.

För egen del anförde sagda utskott i sitt utlåtande nr 4 följande.

”De personer, som genom ett bifall till den föreliggande motionen skulle till-
försäkras rätt till vissa fribiljetter å statens järnvägar, äro sådana pensionerade
arbetare vid statens järnvägsbyggnader, vilka vid tiden för anställningens upp-
hörande varit underkastade de i statens järnvägars särtryck 180 innefattade
bestämmelser, som gällde före ikraftträdandet av kollektivavtal den 14 juli
1925, och vilka under sin anställning icke åtnjutit förmånen av fria resor å
statens järnvägar för enskilda angelägenheter i vidare mån än till och från
hemorten två gånger om året. Deras antal uppgår, enligt vad utskottet in-
hämtat, till cirka 70.

Då övriga pensionerade arbetare vid statens järnvägsbyggnader liksom annan
pensionerad personal vid statens järnvägar äga att årligen utfå två biljetter
för fria resor fram och åter över statens järnvägars linjer, anser utskottet i
likhet med motionären och järnvägsstyrelsen, att här ifrågakvarande pensionärer
av billighetsskäl böra i förevarande avseende likställas med dessa. Den om-
ständigheten, att de därigenom skulle komma att i fribiljetthänseende åtnjuta
större förmån, än som tillkommit dem under deras tjänstgöring, synes knappast
utgöra något skäl emot ett bifall till den föreliggande motionen.

Utskottet får sålunda hemställa, att andra kammaren för sin del måtte be-
sluta, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att de förut-

varande arbetare vid statens järnvägsbyggnader, vilka vid tiden för anställningens upphörande varit anställda enligt de i statens järnvägars särtryck 180 innefattade bestämmelser, måtte tillerkännas rätt att årligen utfå två biljetter för fria resor fram och åter över statens järnvägars linjer.”

*Andra
kammarens
beslut.*

Andra kammaren biföll, vad utskottet sålunda hemställt, och första kammaren, som delgivits medkammarens beslut, har hänvisat ärendet till sitt *andra* tillfälliga utskott.

Utskottet.

I anledning härav får utskottet, som instämmer i det utlåtande, som avgivits av andra kammarens utskott, hemställa,

att första kammaren måtte biträda andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 7 april 1932.

Å utskottets vägnar:

A. J. GRANSTRÖM.

Närvarande: se under utlåtandet nr 8.

Bilaga.

KUNGL. JÄRNVÄGSSTYRELSEN

*Till**Andra Kammarens tredje tillfälliga utskott.*

Angående fribiljetter å statens järnvägar till vissa förutvarande arbetare vid statens järnvägsbyggnader.

Genom skrivelse den 12 februari 1932 har Kungl. Maj:t anbefallt Järnvägsstyrelsen att avgiva och till Andra Kammarens tredje tillfälliga utskott överlämna yttrande över en inom kammaren väckt motion, nr 37, om rätt till fribiljetter å statens järnvägar för vissa förutvarande järnvägsbyggnadsarbetare.

I anledning härav får Järnvägsstyrelsen anföra följande.

Enligt hittills utfärdade bestämmelser i fråga om rätt till fribiljetter för pensionerade befattningshavare vid statens järnvägar gäller, att pensionsberättigade ordinarie tjänstemän jämlikt Kungl. Maj:ts brev den 6 december 1912 äga att årligen utfå två biljetter för fria resor fram och åter över statens järnvägars linjer.

Jämväl vissa förutvarande icke ordinarie tjänstemän vid statens järnvägar, som efter erhållet avsked blivit pensionerade samt under tiden för anställningen åtnjutit förmånen av fria resor å statens järnvägar, hava, genom Kungl. brev den 30 januari 1914 och den 5 april 1918, tillerkänts enahanda fribiljettsförmån, som enligt brevet den 6 december 1912 tillkommer pensionerad ordinarie personal.

Genom brev den 14 april 1917 har Kungl. Maj:t vidare medgivit, att pensionerad befattningshavare vid statens järnvägar må äga rätt att utbyta en av de honom tillerkända biljetterna mot en för hans hustru gällande biljett.

I fråga om förutvarande arbetare vid statens järnvägsbyggnader eller statens järnvägar har genom brev den 22 mars 1929 stadgats, att dylik arbetare, vilken tillerkänts pension enligt Kungl. kungörelsen den 8 november 1918 angående pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader m. m., och som vid tiden för upphörandet av anställningen vid nämnda järnvägsbyggnader resp. statens järnvägar åtnjutit förmånen av fria resor å statens järnvägar för enskilda angelägenheter, må årligen utfå en biljett för fri resa fram och åter över statens järnvägar. Sedermera har på grund av 1931 års riksdagsbeslut fribiljettsförmånen för ban- och byggnadsarbetare utsträcks att omfatta två biljetter årligen.

De jämlikt Kungl. kungörelsen den 8 november 1918 pensionerade arbetare, vilka enligt sålunda meddelade bestämmelser kunna ifrågakomma till erhållande av fribiljetter, äro sådana, å vilka kollektivavtalen den 14 juli 1925 och den 9 april 1930 under tjänstgöringen varit tillämpliga. Genom nämnda kollektivavtal har nämligen arbetare tillförsäkrats rätt till fyra avgiftsfria resor om året å statens järnvägar. Dessförinnan gällande bestämmelser för arbetare vid statens järnvägsbyggnader, innefattade i statens järnvägars särtryck 180, vilka voro tillämpliga å de arbetare, varom nu är fråga, medgävo icke fria

resor för arbetare i vidare mån än till hemorten och åter, varjämte resornas antal var begränsat till två om året.

Ehuru sålunda ett bifall till den nu föreliggande motionen skulle komma att medföra, att pensionerad arbetare, som beröres av densamma, skulle komma att i fribiljettshänseende åtnjuta större förmån, än som tillkommit honom under hans tjänstgöring vid statens järnvägar, vill Kungl. Styrelsen, då billighetsskäl synas tala för att nu ifrågavarande arbetare bliva likställda med dem, som enligt riksdagens förenämnda beslut tillerkänts fribiljettsrätt lika med övriga pensionärer, icke motsätta sig ett bifall till motionärens hemställan.

Stockholm den 4 mars 1932.

KUNGL. JÄRNVÄGSSTYRELSEN.

AXEL GRANHOLM.

GEORG JACOBI.
